

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ústí nad Labem rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu JUDr. Petra Černého, Ph.D., a soudců Mgr. Radima Kadlčáka a Mgr. Ladislava Vaško ve věci

žalobce: **Ing. T. W.**, narozený „X“,
bytem „X“,
zastoupený JUDr. Janem Walterem, advokátem,
se sídlem Volyňských Čechů 837, 438 01 Žatec,
proti
žalovanému: **Státní úřad inspekce práce**
se sídlem Kolářská 451/13, 746 01 Opava,

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 15. 1. 2018, č. j. 118/1.30/18-3,

takto:

- I. Rozhodnutí Státního úřadu inspekce práce ze dne 15. 1. 2018, č. j. 118/1.30/18-3, a rozhodnutí Oblastního inspektorátu práce pro Ústecký a Liberecký kraj ze dne 21. 12. 2017, č. j. 34359/7.30/17-3, se pro vadu řízení **zrušují** a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žalovaný je **povinen** zaplatit žalobci náhradu nákladů řízení ve výši 6 400 Kč do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

(K.ř.č. 1 - rozsudek)

Odůvodnění:

1. Žalobce se žalobou podanou v zákonem stanovené lhůtě prostřednictvím svého právního zástupce domáhal zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 15. 1. 2018, č. j. 118/1.30/18-3, kterým bylo zamítnuto jeho odvolání a potvrzeno rozhodnutí Oblastního inspektorátu práce pro Ústecký a Liberecký kraj (dále též „povinný subjekt“) ze dne 21. 12. 2017, č. j. 34359/7.30/17-3, jímž byla částečně odmítnuta žádost žalobce ze dne 29. 11. 2017 o poskytnutí informace podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon č. 106/1999 Sb.“), a to ve vztahu k poskytnutí fotografií evidovaných inspektorátem v kontrolním spisu vedeném pod sp. zn. I7-2016-2358. Žalobce se současně v žalobě domáhal toho, aby soud zrušil rozhodnutí povinného subjektu a aby tomuto nařídil poskytnout žalobci požadované fotografie z nadepsaného kontrolního spisu.

Žaloba

2. Žalobce úvodem podané žaloby obsáhle shrnul dosavadní průběh dané věci. Následně namítl, že je napadené rozhodnutí nedostatečně odůvodněno ve smyslu § 68 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), neboť v řešeném případě žalovaný nevedl žádnou úvahu o naplnění důvodu odmítnutí předmětné žádosti spočívajícího ve zneužití práva. Žalovaný dle tvrzení žalobce pouze odcitoval § 8 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „občanský zákoník“) a část odůvodnění rozhodnutí Krajského soudu v Hradci Králové. V odůvodnění napadeného rozhodnutí pak dle žalobce chybí i úvaha o tom, jaký důsledek má mít skutečnost, že nyní podaná žádost o informace a dřívější žádost o informace, podaná jiným žadatelem, byly sepsány stejnou osobou.
3. Dále žalobce uvedl, že se žalovaný mylí, pokud se domnívá, že žádost o informaci podanou žalobcem může povinný subjekt odmítnout, pokud již dříve stejnou informaci poskytl jiné osobě, která je v nějakém vztahu k žalobci (např. je jeho zmocněncem). Zmocněnec žalobce je osobou odlišnou od žalobce samotného, jestliže tedy zmocněnec žalobce požádal v minulosti svým vlastním jménem o nějakou informaci, nekonzumovalo se tím právo žalobce učinit vlastní žádost. Skutečnost, že nějaký jiný subjekt, odlišný od povinného subjektu, disponuje informací, o kterou žalobce u povinného subjektu žádá, nezabývá povinný subjekt povinností žádost poskytnout. Tento jiný subjekt, který informací disponuje, přitom ani nemusí mít právní povinnost informaci poskytnout. Žalovaný tak zastává nesprávný názor, domnívá-li se, že dodáním písemnosti do datové schránky zmocněnce žalobce se tato písemnost bez dalšího dostává právě i do dispoziční sféry žalobce. Takové obecné pravidlo nemá oporu v právním řádu. Obecně se do dispoziční sféry účastníka řízení takto dostanou pouze ty písemnosti, které jsou jemu určeny, a tudíž jsou doručovány jeho zástupci podle § 34 odst. 2 správního řádu. Dodáním písemnosti, která se netýká věci, v níž zmocněnec účastníka zastupuje, se takto do dispoziční sféry účastníka nedostane.

Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

4. Následně zmínil, že napadené rozhodnutí je založeno na nesprávném skutkovém zjištění, neboť žalovaný nesprávně uzavírá, že žalobce disponuje odepřenou informací. Od svého zmocněnce však žalobce žádné fotografie z kontrolního spisu I7-2016-2358 neobdržel. Fotografie, které obdržel zmocněnec žalobce na základě své vlastní žádosti, jsou přitom černobílé, nikoliv fotografie v původním barevném vyvedení a v původním rozlišení, jak o ně žádal žalobce v projednávané věci.

Vyjádření žalovaného

5. Žalovaný v písemném vyjádření k žalobě navrhl, aby soud žalobu jako nedůvodnou zamítl. K tomu uvedl, že odůvodnění napadeného rozhodnutí splňuje požadavky kladené § 68 odst. 3 správního řádu, přičemž je dostatečně přezkoumatelné. Zcela zřejmé jsou tak dle názoru žalovaného důvody výroku tohoto rozhodnutí, podklady pro jeho vydání, úvahy, kterými se žalovaný řídil při jejich hodnocení a při výkladu právních předpisů i aplikované judikatury, stejně jako vypořádání námitek žalobce. Žalovaný zásadně nesouhlasil s tím, že by nevedl žádnou úvahu o naplnění důvodu odmítnutí předmětné žádosti spočívajícího ve zneužití práva. V této souvislosti žalovaný dále obsáhle citoval odůvodnění napadeného rozhodnutí.
6. Žalovaný konstatoval, že v kontextu relevantních skutečností, které zmínil ve svých úvahách, dovodil, že se v řešeném případě jedná o opakovanou žádost o informace, kterou lze dle judikatury považovat za faktický důvod pro odepření poskytnutí informace. Jestliže tedy poukazované žádosti o informace sepisovala stejná osoba, na stejném hlavičkovém papíře a týkaly se stále stejné věci (společnosti Daben Kovářská, s. r. o.), přičemž byly odeslány z jedné datové schránky konkrétní osoby (nadto zde figurují rodinní příslušníci) a měly totožný předmět (obsah požadovaných informací), shledal žalovaný předmětnou žádost za opakovanou a podle toho s ní i naložil. Žalovaný poté ve zbytku odkázal na odůvodnění napadeného rozhodnutí, přičemž doplnil, že zmocněnec žalobce nemá žádný důvod k neposkytnutí již jednou získaných informací žalobci, kterého v téže věci zastupuje. Žalovaný pak nerozumí tomu, proč žalobce od svého zmocněnce žádné fotografie neobdržel, když je tento má nepochybně ve své dispozici. Jiné fotografie přitom žalobce od žalovaného, resp. povinného subjektu, obdržet nemůže, neboť neexistují.

Replika žalobce

7. V replice žalobce úvodem zmínil, že mu stále není zřejmé, kde se v odůvodnění napadeného rozhodnutí nachází úvaha, týkající se naplnění důvodu odmítnutí žádosti spočívajícího ve zneužití práva. Jak si žalovaný vyložil pojem „zjevného zneužití práva“, tedy jaké má tento pojem znaky a v jakých konkrétních skutkových okolnostech posuzovaného případu shledal žalovaný naplnění těchto znaků, tak v napadeném rozhodnutí dle tvrzení žalobce uvedeno není. Žalobce dále s odkazem na judikaturu Nejvyššího správního soudu poukázal na skutečnost, že doplněním v napadeném rozhodnutí chybějících úvah až v rámci vyjádření k žalobě nemůže žalovaný zhojit nedostatek odůvodnění svého rozhodnutí. Úvahy žalovaného stran opakované žádosti o poskytnutí totožných informací jsou přitom nesprávné. Dle rozhodovací praxe soudů v tomto ohledu není účelem zákona opakované poskytování informací, které má žadatel již k dispozici. Uplatnění tohoto důvodu tedy předpokládá, že žadatel již v minulosti učinil Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

žádost, bylo mu vyhověno, načež o stejnou informaci požádal znovu. Takový předpoklad však není v posuzovaném případě naplněn. Předchozí žádost, o níž se žalovaný zmiňuje, totiž neučinil žalobce, ale jiný žadatel. Kdo samotnou žádost sepsal, je pak dle názoru žalobce z hlediska tohoto důvodu bez významu.

8. Žalobce dále upozornil, že jej jeho zmocněnec zastupuje v řízení o předmětné žádosti, přičemž tak v tomto řízení zmocněnec žalobce nevystupuje sám za sebe. Povinnost poskytovat informace podle zákona č. 106/1999 Sb. přitom není podmíněna tím, že žadatel nemůže informaci získat ještě od někoho jiného, než je sám povinný subjekt. Relevantní z hlediska argumentace žalovaného poté dle žalobce není to, proč žalovaný vyžádanou informací (ne)disponuje, ale že jí (ne)disponuje. Vzhledem k tomu, že kvalita fotografií, kterými disponoval zmocněnec žalobce, neodpovídala kvalitě, kterou žalobce požadoval, a kterou si také u povinného subjektu vyžádal (tj. fotografie v původním barevném vyvedení a v původním rozlišení), nemělo smyslu, aby se žalobce obracel s žádostí o fotografie právě na svého zmocněnce.

Posouzení věci soudem

9. Napadené rozhodnutí soud přezkoumal v řízení vedeném podle části třetí prvního dílu hlavy druhé s. ř. s., která vychází z dispoziční zásady vyjádřené v § 71 odst. 1 písm. c), písm. d), odst. 2 věty druhé a třetí a § 75 odst. 2 věty první zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“). Z této zásady přitom vyplývá, že soud přezkoumává zákonnost rozhodnutí správního orgánu, a to pouze v rozsahu, který žalobce uplatnil v žalobě nebo během dvouměsíční lhůty po oznámení napadeného rozhodnutí ve smyslu § 72 odst. 1 věty první s. ř. s. Povinností žalobce je proto tvrdit, že správní rozhodnutí nebo jeho část odporuje konkrétnímu zákonnému ustanovení, a toto tvrzení i zdůvodnit. Nad rámec žalobních námitek musí soud přihlídnout toliko k vadám napadeného rozhodnutí, k nimž je nutno přihlížet bez návrhu nebo které vyvolávají nicotnost napadeného rozhodnutí podle § 76 odst. 2 s. ř. s. Takové nedostatky však v projednávané věci zjištěny nebyly.
10. Na tomto místě soud předesílá, že po přezkoumání skutkového a právního stavu projednávaného případu a po prostudování obsahu předloženého správního spisu dospěl k závěru, že žaloba je důvodná. Soud však nepřisvědčil všem uplatněným námitkám žalobce.
11. Z obsahu spisové dokumentace, kterou soudu předložil žalovaný, přitom byly zjištěny následující podstatné skutečnosti. Dne 29. 11. 2017 byla povinnému subjektu ze strany žalobce doručena žádost o poskytnutí informace dle zákona č. 106/1999 Sb., a to veškerých fotografií pořízených povinným subjektem v Tovární ulici v obci Kovářská (včetně fotografií pořízených v nejbližším okolí ulice a uvnitř objektů ležících na této ulici) v době od roku 2013 do současnosti. Žalobce požadoval poskytnout fotografie v původním barevném vyvedení a v původním rozlišení, pokud jsou v takové podobě k dispozici. Nejsou-li takto k dispozici, žalobce požadoval poskytnout fotografie tak, aby při jejich kopírování došlo k co nejmenší ztrátě informace, a u jednotlivých fotografií požadoval uvést, kdy byly pořízeny a v rámci jakého spisu jsou povinným subjektem evidovány.
12. Uvedené žádosti povinný subjekt z části vyhověl, když žalobci poskytl fotografie pořízené v rámci kontroly vedené pod sp. zn. I7-2016-1327, včetně dat a časů pořízení; z části ji však rozhodnutím ze dne 21. 12. 2017, č. j. 34359/7.30/17-3, odmítl, a to ve vztahu k poskytnutí

Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

fotografií evidovaných inspektorátem v kontrolním spisu vedeném pod sp. zn. I7-2016-2358, neboť tyto již byly zmocněnci žalobce poskytnuty na základě jiné jeho žádosti o poskytnutí informace, a tudíž se jedná o opakovanou žádost, když zmocněnec žadatele si vyžádal informaci, která mu již byla jednou poskytnuta.

13. Proti rozhodnutí povinného subjektu žalobce podal v zákonné lhůtě odvolání, o němž rozhodl žalovaný dne 15. 1. 2018 napadeným rozhodnutím tak, že odvolání žalobce zamítnul a prvostupňové rozhodnutí povinného subjektu potvrdil.
14. Soud se nejprve zabýval posouzením přezkoumatelnosti žalobou napadeného rozhodnutí, a to ve vztahu ke všem námitkám, které žalobce v tomto smyslu uplatnil. Pokud by totiž shledal předmětný žalobní bod důvodným, musel by přistoupit ke zrušení rozhodnutí bez dalšího.
15. Podle § 68 odst. 3 věty první správního řádu platí, že v odůvodnění rozhodnutí se uvedou důvody výroku nebo výroků rozhodnutí, podklady pro jeho vydání, úvahy, kterými se správní orgán řídil při jejich hodnocení a při výkladu právních předpisů, a informace o tom, jak se správní orgán vypořádal s návrhy a námitkami účastníků a s jejich vyjádřením k podkladům rozhodnutí.
16. S odkazem na shora citované ustanovení správního řádu soud předně konstatuje, že z odůvodnění rozhodnutí musí být vždy zřejmé, z jakých skutkových zjištění správní orgán ve vztahu k jím vyhlášenému výroku vycházel a na základě jakého právního názoru k závěrům o něm dospěl. Správní rozhodnutí, které takovouto skutkovou a právní úvahu neobsahuje, je nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů, neboť nemůže plnit svou základní funkci, tedy osvětlit účastníkům řízení, na základě jakých skutečností bylo rozhodnuto tak, jak je uvedeno v jeho výroku (srov. např. rozsudky ze dne 28. 8. 2007, č. j. 6 Ads 87/2006-36, ze dne 23. 6. 2005, č. j. 7 As 10/2005-298, ze dne 11. 8. 2004, č. j. 5 A 48/2001-47, nebo ze dne 17. 9. 2003, č. j. 5 A 156/2002-25).
17. Současně je ovšem nutné zdůraznit, že nepřezkoumatelnost rozhodnutí pro nedostatek důvodů musí být vykládána ve svém skutečném smyslu, tj. jako nemožnost přezkoumat určité rozhodnutí, nelze-li v něm zjistit jeho obsah nebo důvody, pro které bylo vydáno (srov. usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 2. 2008, č. j. 7 Afs 212/2006-74). Zrušení rozhodnutí pro nepřezkoumatelnost je tedy vyhrazeno pouze těm nejzávažnějším vadám rozhodnutí, kdy pro absenci důvodů či pro nesrozumitelnost skutečně nelze rozhodnutí meritorně přezkoumat. Upozornit lze též na závěry vyslovené Nejvyšším správním soudem v rozsudku ze dne 12. 5. 2010, č. j. 8 As 60/2009-73, dle kterého *„účelem soudního přezkumu není lpění na formální dokonalosti správních rozhodnutí, ale účinná ochrana veřejných subjektivních práv adresátů veřejné správy“*.
18. V kontextu dané námítky soud rovněž poznamenává, že správní řízení až do vydání rozhodnutí odvolacího orgánu představuje jeden celek (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 7. 2007, č. j. 3 As 51/2006-65), přičemž účelem řízení před odvolacím správním orgánem je napravovat případná pochybení správního orgánu prvního stupně. Jako jeden celek jsou tak vnímána všechna rozhodnutí vydaná v jednotlivých fázích řízení (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 7. 9. 2016, č. j. 2 Afs 143/2016-29).
19. Žalobce v této souvislosti konkrétně namítl, že žalovaný v napadeném rozhodnutí neuvedl žádnou úvahu o naplnění důvodu odmítnutí předmětné žádosti spočívajícího ve zneužití Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

práva, jakož i o tom, jaký důsledek má mít skutečnost, že nyní podaná žádost o informace a dřívější žádost o informace, podaná jiným žadatelem, byly sepsány stejnou osobou. K tomu soud uvádí, že jednotlivé skutečnosti plynoucí z odůvodnění napadeného rozhodnutí nelze hodnotit zcela izolovaně a „vytrhávat“ je z kontextu daného rozhodnutí jako celku, kdy je tyto třeba vnímat ve všech jejich konsekvencích, neboť právě jednotlivé úvahy a hodnocení žalovaného ve svém důsledku vedou k důvodu, o který se opírá výrok rozhodnutí. Z napadeného rozhodnutí jsou přitom zřejmé úvahy, pro které správní orgány částečně odmítly žádost žalobce o poskytnutí informací. Žalovaný předně poukázal zejména na § 8 občanského zákoníku a na judikaturu zabývající se opakovanými žádostmi o poskytnutí již jednou vydaných informací a zneužitím práva na informace. Na tomto základě pak popsal okolnosti dané věci ve vztahu k osobám žalobce a jeho zmocněnce, resp. konstatoval jejich „relativní odlišnost“, neboť se jedná o bratry. Žalovaný v této souvislosti též zmínil, že je mu z úřední činnosti známo, že zmocněnec žalobce podal vůči němu i povinnému subjektu množství podání týkajících se informací a dokumentů o společnosti Daben Kovářská, s. r. o., a to buď sám za sebe, nebo jako zmocněnec Mgr. S. W. (tj. matky), či Ing. T. W. (tj. bratra). Veškerá tato podání jsou poté dle žalovaného „psána na stejném hlavíčkovém papíře, stejným stylem písma a úpravy textu a zasílána z datové schránky JUDr. Jana Waltera“. Žalovaný tak vyhodnotil, že tato podání sepisuje jediná osoba, a tudíž se jedná o „zcela formální rozlišení osob podatele/zmocněnce“. Jestliže tedy dle žalovaného za dané situace povinný subjekt zaslal informace do jedné datové schránky, tyto se dostaly do sféry dispozice žalobce, který jimi tudíž disponoval. S odkazem na nadepsaná tvrzení tak žalovaný ve věci uzavřel, že „uplatňování práva na informace nemá sloužit k formálnímu samoúčelnému výkonu práva, které brání, ne-li skutečně je, zneužitím práva a úřední šikanou ze strany žadatele/zmocněnce žadatele o informace“. K výše uvedenému pak soud konstatuje, že byť si lze jistě představit obsahově hodnotnější a propracovanější odůvodnění rozhodnutí správních orgánů, není napadené rozhodnutí nepřezkoumatelným pro nedostatek důvodů. V projednávané věci totiž lze z hlediska přezkoumatelnosti jednoznačně vysledovat úsudek žalovaného, který tento v napadeném rozhodnutí, byť stručně, avšak přezkoumatelným způsobem zdůvodnil, jakým způsobem, z jakých důvodů a na základě jakých ustanovení zákona daný případ řešil. Předmětná námitka je proto jako celek nedůvodná. Ostatně žalobce spíše než s absencí úvah žalovaného obsažených v odůvodnění napadeného rozhodnutí nesouhlasí s jeho vlastními závěry o důvodech, pro které mu nebyly požadované fotografie (v části) poskytnuty. Správnost, či nesprávnost právních názorů žalovaného však není otázkou samotné přezkoumatelnosti napadeného rozhodnutí, nýbrž jeho zákonnosti.

20. Dále se soud zabýval námitkami žalobce, že žalovaný nesprávně vyhodnotil, že žádost o informace podanou žalobcem může povinný subjekt odmítnout, pokud již dříve stejnou informaci poskytl jiné osobě, která je v nějakém vztahu k žalobci. Žalovaný měl také chybně uzavřít, že dodáním písemnosti do datové schránky zmocněnce žalobce se tato písemnost bez dalšího dostala i do dispoziční sféry žalobce. Soud pak v této části s odkazem na závěry vyslovené v dřívějším rozsudku Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 23. 5. 2018, č. j. 15 A 17/2016-55, konstatuje, že žádné ustanovení dotčeného zákona nedává povinnému subjektu oprávnění odmítnout žádost o informace jen proto, že požadované informace byly již dříve poskytnuty jiné osobě. Tento závěr vyplývá nejen ze systematického výkladu zákona č. 106/1999 Sb., který neobsahuje žádnou právní úpravu, jež by přímo označovalo požadavek na poskytnutí informace již dříve poskytnuté za důvod pro odmítnutí žádosti, nýbrž také z výkladu logického. Zákon č. 106/1999 Sb. totiž

Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

v § 6 odst. 2 ukládá povinnému subjektu poskytnout žadateli i zveřejněnou informaci, pokud žadatel na jejím přímém poskytnutí trvá. Nadepsané závěry zdejšího soudu následně potvrdil Nejvyšší správní soud rozsudkem ze dne 4. 6. 2020, č. j. 5 As 193/2018-48, v němž pro nyní projednávaný případ přílehavě vyslovil, že „rozsudky NSS, na které žalobkyně odkazuje (ze dne 15. 7. 2004, čj. 5 A 65/2002-33, č. 750/2006 Sb. NSS, a ze dne 28. 3. 2008, čj. 3 As 13/2007-75, č. 2202/2011 Sb. NSS), se týkají situací, kdy byly již dříve poskytnuty informace osobě žádající znovu o totožné informace. Taková situace v projednávané věci nenastala. Zástupci žalobkyně byly přípisys zaslány na základě jeho vlastní iniciativy, při které žalobkyně žádným způsobem nevystupovala. Povinný subjekt se proto nemůže zbavit své povinnosti poskytnout informace pouze na základě skutečnosti, že informacemi disponuje jiný subjekt, který je může žadateli poskytnout. Závěr správních orgánů, že přípisys může žalobkyně získat u svého zástupce, neboť tomu již byly dříve zaslány, je tedy sám o sobě bez významu. NSS podotýká, že nově popsané skutečnosti v kasační stížnosti týkající se rodinných vztahů žalobkyně a jejího zástupce, jakož i jimi podávaného množství podnětů a žádostí o informace, směřuje stěžovatel k závěru, že jejich jednání je zneužitím práva, kterému nemůže být poskytnuta právní ochrana, neboť právo na informace neslouží k podávání šikanózních žádostí podle informačního zákona. K takovým žádostem se vyjádřil NSS např. v rozsudku ze dne 25. 6. 2014, čj. 6 As 68/2014-21, v němž uvedl, že „tento způsob výkonu práva nemůže požívat ochrany, neboť šikanující jej nevykonává s úmyslem kontrolovat veřejnou správu, nýbrž jej zneužívá k jinému účelu, jenž není v souladu se zamýšleným smyslem práva na informace“. K tomu dále NSS odkazuje na rozsudek ze dne 10. 11. 2005, čj. 1 Afs 107/2004-48, č. 869/2006 Sb. NSS, který se zabývá institutem zneužití práva. Pokud správní orgány spatřovaly v žádosti žalobkyně šikanózní jednání, mohly odmítnout poskytnutí informace na základě závěru, že se jedná o zneužití práva, které představuje faktický důvod pro neposkytnutí informace. Jejich závěry by pak podléhaly přezkumu soudem. Úvahy o zneužití práva či šikanózní žádosti se však ve správních rozhodnutích v nyní projednávané věci neobjevily. NSS tedy nezbyvá než konstatovat, že pokud správní orgány dospěly k závěru, že v projednávané věci se jedná o zneužití práva, měly to výslovně do svých rozhodnutí uvést a takové závěry řádně zdůvodnit.“

21. Naproti případu řešenému ve shora citovaném rozsudku Nejvyššího správního soudu však v aktuálně řešené věci napadené rozhodnutí právě úvahy žalovaného o zneužití práva (šikanózní žádosti) již obsahuje, jak ostatně bylo už dříve vyloženo. Argumentace žalobce se tak nepřipadně (účelově) omezuje toliko na prvotní úvahy žalovaného, resp. popis pouze vybraných okolností, které však v kontextu veškerých rozhodných skutečností seznatelně vyústily v samotný důvod pro rozhodnutí žalovaného (tj. tvrzené zneužití práva na informace).
22. Zcela odlišnou otázkou nicméně je, zda lze mít výše uvedený závěr o možném zneužití práva ze strany žalobce za mající oporu ve spisovém materiálu. Institutem zneužití práva se již zabýval Nejvyšší správní soud, který např. v rozsudku ze dne 10. 11. 2005, č. j. 1 Afs 107/2004-48, konstatoval, že „zneužitím práva je situace, kdy někdo vykoná své subjektivní právo k neodůvodněné újmě někoho jiného nebo společnosti; takovéto chování, jímž se dosahuje výsledku nedovoleného, je jenom zdánlivě dovolené. O chování toliko zdánlivě dovolené jde z toho důvodu, že objektivní právo nezná chování zároveň dovolené a zároveň nedovolené; vzhledem k tomu, že ze zásady *lex specialis derogat legi generali* vyplývá, že zákaz zneužití práva je silnější, než dovolení dané právem, není takové chování výkonem práva, ale protiprávním jednáním (viz Knapp, V. Teorie práva. Praha: C. H. Beck, 1995, s. 184–185). Výkonu práva, který je vlastně jeho zneužitím, proto soud neposkytne ochranu.“ V rozsudku ze

Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

dne 26. 2. 2020, č. j. 4 As 385/2019-55, pak Nejvyšší správní soud uvedl, že „stěžovatel odůvodnil tvrzený šikanózní charakter žádosti žalobkyně též tím, že by žalobkyně poskytnuté informace mohla využít či zneužít v soutěži politických stran a seskupení. Nejvyšší správní soud k této věci podotýká, že nijak neprokázané možné zneužití informace ze strany žadatelky, tedy jakási domněnka, že vydanou informací by žadatelka mohla užít protiprávně, nemůže být důvodem pro odmítnutí žádosti o poskytnutí informace. Naopak, právo na informace je právem politickým a využití poskytnutých informací [...] v rámci veřejné diskuse je zcela legitimní a v souladu se smyslem a účelem práva na informace.“

23. Obdobně jako v citovaném rozsudku Nejvyššího správního soudu č. j. 4 As 385/2019-55 je pro právě projednávanou věc příznačné, že správní orgány nepodložily své teze o možné snaze žalobce a jeho zmocněnce vztahující se ke zneužití práva na informace žádnými validními podklady. Veškeré úvahy žalovaného se tak opírají pouze o vlastní domněnky a (pravděpodobně) zkušenosti s dalšími četnými žádostmi stejných subjektů o informace. Přestože je ale i zdejšímu soudu z jeho úřední činnosti zejména zmocněnec žalobce dobře znám, stejně tak jako častý předmět zájmů osob, které zastupuje, jímž je společnost Daben Kovářská, s. r. o., a jí provozovaná pila, je namísto veškerá hodnocení správních orgánů ve věci důsledně opřít o relevantní podklady obsažené ve správním spisu.
24. Ani skutečnost, že žalobce a její zmocněnec, popř. i další subjekty navázané na osobu zmocněnce žalobce (jeho rodinní příslušníci), za nadepsaným účelem podávají velké množství různých žádostí o informace, totiž ještě sama o sobě nesvědčí tomu, že svým jednáním tohoto práva zneužívají – takovýto závěr by musel být v odůvodnění žalobou napadeného rozhodnutí opřen o konkrétní případy, kdy k tomuto zneužití prokazatelně došlo, což však žalovaný neučinil. Soud v tomto ohledu dále poznamenává, že závěr žalovaného, že požadované fotografie byly zmocněnci žalobce již v minulosti zaslány, jakož i tvrzení, že opakované žádosti osob navázaných na zmocněnce žalobce či samotného zmocněnce žalobce jsou psány „na stejném hlavičkovém papíře, stejným stylem písma a úpravy textu a zasílána z datové schránky JUDr. Jana Waltera“, nemá rovněž oporu ve spisu. Ze spisové dokumentace tak nelze tyto skutečnosti jakkoliv ověřit, neboť v ní chybí podklady, které by vyslovené úvahy žalovaného stran zneužití práva na informace žalobcem ve všech zmiňovaných ohledech potvrzovaly (nejsou zde obsaženy např. doručky či potvrzení o dodání a doručení do datové schránky, lustrace počtu řešených věcí „provázaných subjektů“, forma, předmět a obsah učiněných „opakovaných žádostí“). Pokud tedy správní orgány za daného stavu, tj. bez opory v obsahu správního spisu, pouze obecně bez dalšího ve věci uzavřely jako fakt, že došlo ke zneužití práva na informace, pak trpí jejich rozhodnutí vadou řízení spočívající v tom, že jimi zjištěný skutkový závěr nemá oporu ve správním spisu. Jinými slovy se tedy správní orgány dopustily zásadního pochybení, když svoji argumentaci opřely pouze o ničím nepodložené konstatování o možném zneužití práva na informace ze strany žalobce a jeho zmocněnce.
25. Za této situace se soud dále už nezabýval žalobní námitkou, týkající se nesprávného hodnocení žalovaného, že žalobce již disponuje odepřenou informací, konkrétně samotnou kvalitou dříve poskytnutých fotografií, neboť bude na žalovaném, resp. na povinném subjektu, aby věc opětovně věcně posoudil.
26. Vzhledem k výše uvedenému tudíž soudu nezbylo než napadené rozhodnutí žalovaného dle § 76 odst. 1 písm. b) s. ř. s. výrokem I. rozsudku zrušit pro vadu řízení, neboť skutkový stav, který vzal za základ napadeného rozhodnutí, nemá oporu ve správním spisu. Současně Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

bylo popsanou vadou zatíženo i rozhodnutí povinného subjektu, a soud proto v souladu s § 78 odst. 3 s. ř. s. přikročil rovněž ke zrušení prvostupňového rozhodnutí, přičemž věc podle § 78 odst. 4 s. ř. s. vrátil žalovanému k dalšímu řízení. V něm budou oba správní orgány podle § 78 odst. 5 s. ř. s. vázány právním názorem, který soud vyslovil v tomto zrušujícím rozsudku. Na základě takto doplněného správního spisu následně znovu posoudí otázku případného zneužití práva na informace ze strany žalobce a jeho zmocněnce. Jelikož pak v důsledku shora popsanych vad aktuálně nebylo možné vůbec posoudit, zda v řízení došlo k naplnění důvodů pro odmítnutí žádosti, či nikoliv, nepostupoval soud již podle § 16 odst. 4 zákona č. 106/1999 Sb., dle něhož by jinak mohl povinnému subjektu přímo nařídit žalobci požadované informace poskytnout.

27. Soud přitom ve věci rozhodl bez nařízení jednání, neboť žalobou napadené rozhodnutí, jakož i rozhodnutí povinného subjektu, bylo zrušeno dle § 76 odst. 1 s. ř. s., přičemž v takovém případě právní úprava připouští rozhodnutí ve věci bez nařízení jednání.
28. Výrok II. rozsudku o náhradě nákladů řízení má poté oporu v § 60 odst. 1 věty první s. ř. s., podle kterého, nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, jenž měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Žalobce měl ve věci úspěch, má proto právo na náhradu nákladů řízení, a soud proto žalovanému uložil zaplatit mu do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku náhradu nákladů řízení o předmětné žalobě v celkové výši 6 400 Kč. Tyto náklady jsou tvořeny zaplaceným soudním poplatkem v částce 3 000 Kč a náklady zastoupení žalobce advokátem JUDr. Janem Walterem stanovenými dle § 9 odst. 4 písm. d), § 6 odst. 1 a § 7 vyhlášky č. 177/1996 Sb., advokátního tarifu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „advokátní tarif“), sestávající se z částky 3 100 Kč za písemné podání nebo návrh ve věci samé (tj. žalobu) dle § 11 odst. 1 písm. d) advokátního tarifu, včetně jedné paušální náhrady výdajů po 300 Kč dle § 13 odst. 4 advokátního tarifu. Soud naproti tomu žalobci nepřiznal nárok na náhradu nákladů řízení za úkon spočívající v převzetí a přípravě zastoupení podle § 11 odst. 1 písm. a) advokátního tarifu, neboť se dle § 60 odst. 1 s. ř. s. nejedná o důvodně vynaložený náklad řízení. Soud vzal v úvahu, že žalobce prostřednictvím právního zástupce podává množství typově shodných žalob se shodnou právní argumentací lišící se toliko ve stručném skutkovém popisu neposkytnuté informace, o níž bylo žádáno. Soud má tudíž za to, že v daném případě není adekvátní přiznávat žalobci náhradu nákladů za seznámení se s věcí, která ovšem vyúsťuje vždy v mírně upravenou vzorovou žalobu (např. se jedná o takřka identickou věc vedenou u zdejšího soudu pod sp. zn. 15 A 17/2016), přičemž je třeba též doplnit, že soud ke dni 27. 1. 2021 evidoval 47 žalob žalobce, zastoupeného vždy advokátem JUDr. Janem Walterem, které se všechny týkají téže věci - „Pila Kovářská“. Soud dále žalobci nepřiznal ani nárok na náhradu nákladů řízení za úkon spočívající v podání repliky podle § 11 odst. 1 písm. d) advokátního tarifu, neboť se ve smyslu § 60 odst. 1 s. ř. s. nejedná o důvodně vynaložený náklad řízení, a to vzhledem k samotnému obsahu repliky a její nenáročnosti. Žalobce zde totiž toliko setrval na již dříve uplatněných žalobních tvrzeních, přičemž tak pouze preformuloval argumentaci uvedenou už v podané žalobě.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního

Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Ústí nad Labem 27. ledna 2021

JUDr. Petr Černý, Ph.D. v.r.
předseda senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

(K.ř.č. 1 - rozsudek)